

M 1:1

M 5:1

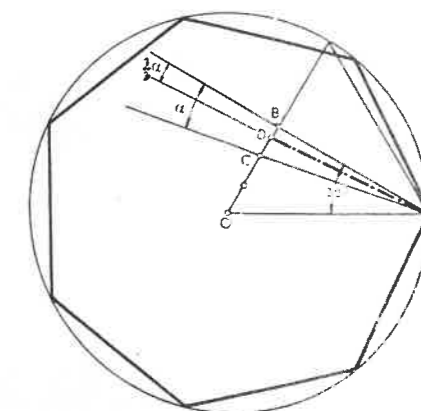
Napaka prve približne konstrukcije je pri radiju 1 metra samo 0,038 mm in je torej praktično ne moremo ugotoviti. V uporabi pa že popolnoma zadošča »indijsko pravilo«.

Na elementaren način pride do zgornje enačbe šeste stopnje tako, da postavimo izraz

$$\sin 7\varphi = -\sin\varphi [2^6 \sin^6\varphi - 7 \cdot 2^4 \sin^4\varphi + 14 \cdot 2^2 \sin^2\varphi - 7]$$

enak nič, kjer je potem $2 \sin\varphi = s$.

To pot najdemo pri E. Heisu. Sammlung von Aufgaben und Beispielen aus der allgem. Arithmetik und Algebra, 36. Aufl. Köln 1874, str. 381.* Ta primer me je leta 1892 napotil do zgornje rešitve in geometrične konstrukcije. Kaže, da še ni poznana. Tako je ni na primer v knjigi Th. Vahlen: Konstruktionen und Approximationen etc., Leipzig 1911. Zato jo sedaj objavljam.

izsek iz knjige 'Obzornik mat. fiz.' z riginalnim tekstom prof. dr. Plemlja
vir: Obzornik za matematiko in fiziko. (Let. 3, št. 5-6, 1954, str.134-135)

Prof. dr. Josip Plemlj je bil eden izmed najpomembnejših slovenskih matematikov in akademikov. Njegovo raziskovalno in organizacijsko delo je opredelilo - in še vedno določa - sodoben razvoj slovenske matematike, ljubljanska univerza pa se je ravno z njegovim delom zarisala na svetovni matematični zemljevid. Bil je tudi ena izmed **ključnih osebnosti pri razvoju Univerze v Ljubljani** - bil je njen **prvi rektor** (1919/20) ter **redni član SAZU** od njene ustanovitve 1938. Leta 1949 je postal **prvi častni član Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije**, 1954 je prejel **Prešernovo nagrado** in 1963 **častni doktorat Univerze v Ljubljani**.

Njegova področja delovanja so bili **težki problemi v teoriji potenciala, diferencialnih in integralnih enačb, analitičnih funkcij ter algebr in teoriji števil**. Ena njegovih največjih ljubezni pa je bila **astronomija**, h kateri se je vedno znova z veseljem vračal.

Eno izmed zanimivejših poglavij njegovega dela pa je utemeljenje enostavne, a eksaktne **konstrukcije pravičnega sedemkotnika**, včrtanega krogu s polmerom 'r'. Ker je bila konstrukcija tako elementarna, je prof. Plemlj sprva domneval, da je le-ta že bila utemeljena - a je kasneje spoznal, da se je motil in jo zato objavil šele več let po odkritju, pod naslovom '**Die Siebenteilung des Kreises' (Sedminjenje kroga)** v reviji Monatshefte für Mathematik und Physik leta 1912. Njegova metoda še danes velja za eno najbolj elegantnih in najbolj pogosto citiranih konstrukcij tega lika.

Spominski kovanec ob 150-letnici rojstva prof. dr. Plemlja obeležuje širok repertoar njegovega strokovnega udejstvovanja in izjemen prispevek k matematičnem napredku.

Njegovo elegantno 'sedminjenje kroga' je zarisano v rahlo izmaknjenem krogu, ki nas spomni na gibanje nebesnih teles - na njegovo ljubezen do astronomije. Del kroga, ki je zaradi izmaknjenosti skrit, pa ponazarja njegovo izjemno sposobnost razmišljanja izven okvirov poznanega.

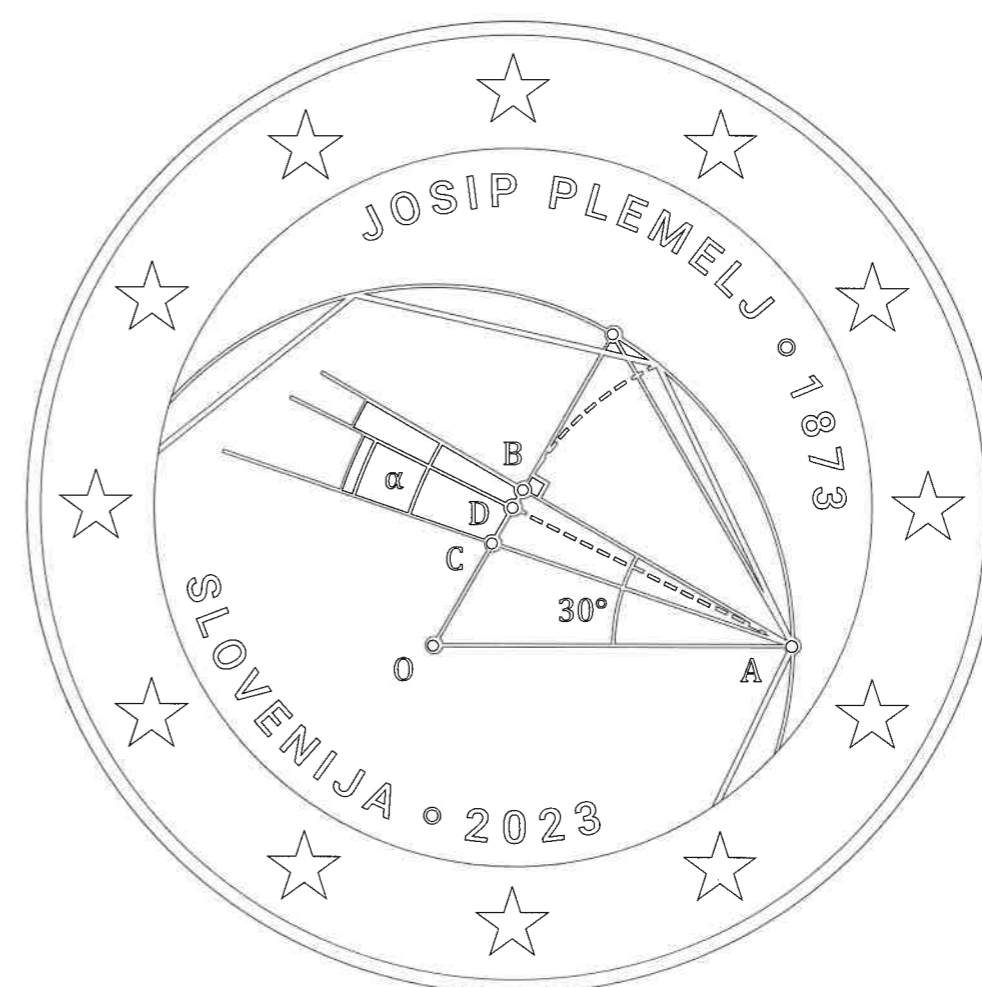
M 1:1

M 1:1

M 5:1

M 5:1